

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทบัญญัติเกี่ยวกับอายุความการฟ้องคดีอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยนั้น ได้มีการบัญญัติมาเป็นระยะเวลานาน โดยมีการแก้ไขครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ. 2500 นับเป็นเวลากว่า 50 ปี ซึ่งอายุความการฟ้องคดีอาญาเป็นบทบัญญัติที่กฎหมายกำหนดไว้แน่นอนแล้วจึง ไม่มีผู้ใดให้ความสนใจมากนัก แต่หากพิจารณาอย่างลึกซึ้งแล้วอายุความถือว่าเป็นบทบัญญัติกฎหมายที่มีความสำคัญอย่างยิ่งหรืออาจกล่าวได้ว่าอายุความถือเป็นเงื่อนไขที่กฎหมายให้อำนาจในการดำเนินคดี เพราะหากล่วงเลยระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไปแล้วก็ไม่สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้อีกต่อไป หรือที่เรียกว่า “คดีขาดอายุความ” ดังนั้น การกำหนดอายุความจึงควรกำหนดให้เหมาะสม อีกทั้งในปัจจุบันการก่ออาชญากรรมนับทวีความรุนแรงมากขึ้น มีการขยายเครือข่ายอย่างกว้างขวางอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งโดยหลักแล้วผู้ก่ออาชญากรรมมีจุดมุ่งหมายที่มีผลตอบแทนเป็นเงินหรือทรัพย์สินเป็นจำนวนมากจึงทำให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม

โดยทั่วไปการกำหนดอายุความสำหรับฟ้องคดีจะสัมพันธ์กับหลายปัจจัยด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นลักษณะความร้ายแรงของการกระทำความผิด อัตราโทษที่กฎหมายกำหนดสำหรับการกระทำผิดนั้นๆ รวมทั้งการพิจารณาในแง่ของการรวบรวมพยานหลักฐานในคดี ซึ่งกฎหมายในแต่ละประเทศจะกำหนดให้อายุความในการฟ้องคดี แต่อาจมีระยะเวลาที่แตกต่างกันออกไป สำหรับการกระทำความผิดฐานต่างๆ และย่อมมีความแตกต่างกันออกไป แต่อย่างไรก็ตาม การกระทำความผิดบางประเภทในบางประเทศก็ไม่มีอายุความในการฟ้องคดี หรือกรณีความผิดบางประเภทกฎหมายกำหนดให้อายุความสะดุดหยุดอยู่หรือการหยุดนับอายุความไว้ชั่วคราว (Tolling) เช่น ตามประมวลกฎหมายอาญาที่เป็นความผิดต่อกฎหมายระหว่างประเทศของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (VStGB หรือ Code of Crime against International Law) ซึ่งการกระทำความผิดฐานอาชญากรรมล้างเผ่าพันธุ์ (Genocide) อาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ (Crime against Humanity) และอาชญากรรมสงคราม (War Crimes) นั้นจะไม่มีอายุความการฟ้องร้องคดี กล่าวคือ เมื่อมีการกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าวแล้ว เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถนำตัวผู้กระทำ

ความผิดมาดำเนินคดีได้เสมอไม่ว่าระยะเวลาจะผ่านไปนานเท่าใดก็ตาม¹ อีกทั้งประเทศเยอรมันยังมีการกำหนดให้มีการขยายอายุความในความผิดบางประเภท หรือการกำหนดให้อายุความสะดุดหยุดอยู่ในกรณีต่างๆ อีกด้วย และในประมวลกฎหมายอาญาของประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้มีบทบัญญัติในเรื่องอายุความสะดุดหยุดอยู่ หรือ tolling ซึ่งสามารถหยุดนับอายุความไว้เป็นการชั่วคราวในบางกรณี เพื่อเป็นเครื่องมือแก่พนักงานอัยการในการดำเนินคดีอาญา (prosecution) โดยมาตรา 3282 ของ 18 U.S.Code. ได้กำหนดว่า ไม่ให้นำบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้กับกรณีที่บุคคลหลบหนีจากกระบวนการยุติธรรม² ทั้งนี้ ประเทศไทยเองก็มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการหยุดนับอายุความไว้ชั่วคราวในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีด้วยเช่นกัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 โดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา 74/1³ ซึ่งเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา 275 ของรัฐธรรมนูญ โดยหลักแล้วอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาตินั้น กฎหมายได้ให้อำนาจไว้โดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 อาทิ เช่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจได้สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นเพื่อส่งไปยังอัยการสูงสุด เพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามหมวด 6 การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามมาตรา 275 ของรัฐธรรมนูญ โดยในระหว่างที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งอาจเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันของนักการเมืองนั้น ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาในคดีดังกล่าวหลบหนีในระหว่างการดำเนินคดี ตามพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดมิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความหรือการหยุดนับอายุความไว้ชั่วคราวนั่นเอง

ปัจจุบันอายุความตามประมวลกฎหมายอาญาไม่มีบทบัญญัติในเรื่องอายุความสะดุดหยุดอยู่ไว้ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริต ซึ่งโดยหลักแล้วการดำเนินคดีอาญาของประเทศไทยนั้น โดยปกติจะต้องผ่านขั้นตอนจากพนักงานสอบสวน เมื่อสอบสวนเสร็จพนักงานสอบสวนก็ส่งสำนวนให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องร้องและศาลจะเป็นองค์กรสุดท้ายที่ทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีต่อไป ซึ่งในขั้นตอนต่างๆ เหล่านี้ หากพบว่าในชั้นการสอบสวนของพนักงาน

¹ คณิศ ฅ นคร. (2556). *กฎหมายอาญาภาคทั่วไป*. หน้า 443.

² ฉัฐวสา ฉัตรไพฑูริย์และไบรอัน เอ็ม เพียร์ซ. (2550). *อายุความสะดุดหยุดอยู่ในคดีอาญา (รายงานผลการวิจัย)*. หน้า 39.

³ มาตรา 74/1 ในการดำเนินคดีอาญาตามหมวดนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดี มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ

สอบสวนหรือก่อนการฟ้องคดี ผู้ที่ถูกกล่าวหาที่มีความผิดปกติทางจิตและไม่อยู่ในสภาพที่จะสามารถต่อสู้คดีได้ บทบัญญัติของกฎหมายได้กำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหาจะต้องได้รับการบำบัดรักษาโดยจิตแพทย์เสียก่อนจนกว่าผู้ที่จะสามารถต่อสู้คดีได้ จึงจะดำเนินการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 14 ซึ่งในระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการบำบัดรักษาโดยจิตแพทย์อยู่นั้นอายุความก็ยังคงนับอยู่ต่อไป และเมื่อครบกำหนดอายุความตามมาตรา 95 วรรคหนึ่งแห่งประมวลกฎหมายอาญา ที่ได้กฎหมายกำหนดไว้ก็เป็นอันขาดอายุความ

ปัญหาการดำเนินคดีในชั้นศาล ถ้าได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำผิดมาขังศาลแล้ว ในกรณีที่จำเลยวิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ กฎหมายได้วางหลักเกณฑ์ไว้โดยให้ศาลได้สอบสวนมูลฟ้องและการพิจารณาคดีไว้จนกว่าผู้ต้องหาจะหายวิกลจริต และสามารถต่อสู้คดีได้ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 14 วรรคสอง โดยศาลจะสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราวก็ได้ ซึ่งในระหว่างที่งดการพิจารณาคดีไว้นั้น อายุความก็ยังคงนับอยู่ต่อไป โดยกฎหมายได้บัญญัติให้เริ่มนับอายุความใหม่ภายหลังจากที่ศาลสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราวเพราะเหตุที่จำเลยวิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ เมื่อศาลสั่งงดการพิจารณาคดีไว้จนเกินกำหนดดังกล่าวแล้ว ก็ถือว่าเป็นอันขาดอายุความเช่นกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 วรรคสอง

ปัญหาของบทบัญญัติอายุความทั้งในชั้นก่อนฟ้องและในชั้นศาลดังที่กล่าวไว้ข้างต้นนี้อาจก่อให้เกิดปัญหาและก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้วิกลจริต กล่าวคือ ผู้วิกลจริตนั้นถือว่าเป็นผู้ป่วยในคดีที่ต้องได้รับการรักษาและเมื่อหายเป็นปกติสามารถที่จะต่อสู้คดีได้แล้ว ผู้ต้องหาหรือจำเลยก็มีสิทธิที่จะกลับมาต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ ตามสิทธิในกระบวนการยุติธรรมในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 40 ที่ได้บัญญัติรับรองสิทธิไว้ เพื่อพิสูจน์ว่าตนไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาและยังสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่สำคัญในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาคือหลักฟังความทุกฝ่ายและหลักความเสมอภาคในการต่อสู้คดี กล่าวคือ การดำเนินคดีอาญาผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องรับทราบข้อหาว่าตนถูกฟ้องอย่างไร และมีโอกาสในการแก้ข้อกล่าวหา นั้น ดังนั้น ความสามารถในการต่อสู้คดีของผู้ต้องหาหรือจำเลยจึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่ต้องนำมาพิจารณา หรือกรณีที่ปรากฏพยานหลักฐานว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยได้กระทำความผิดจริงตามที่ถูกฟ้องเมื่อได้รับการรักษาจนหายแล้วก็ต้องกลับมารับโทษตามกฎหมายในสิ่งที่ตนได้ก่อไว้เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการลงโทษในคดีอาญา

อีกทั้งหากยังถือเอาหลักเกณฑ์อายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 95 วรรคแรกซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 14 วรรคสอง กฎหมายได้กำหนดให้ยุติการดำเนินคดีไว้หากปรากฏว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยที่วิกลจริตดังกล่าวไม่หายจากอาการวิกลจริตภายใน

กำหนดอายุความก็เป็นอันขาดอายุความ ซึ่งหากเกิดกรณีดังกล่าวขึ้นถือว่าไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้เพราะอายุความถือเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่สำคัญที่จะต้องมีการฟ้องร้องคดีภายในระยะเวลาดังกล่าว ดูเหมือนจะไม่เป็นธรรมต่อสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของจำเลย เพราะเนื่องจากการกระทำความคิดอาญาถือว่าเป็นการกระทำที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและกระทบต่อความสงบสุขของประชาชน ทั้งยังไม่เป็นธรรมต่อผู้เสียหายอีกด้วย กล่าวคือ เมื่อมีการกระทำความคิดเกิดขึ้นแล้วผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำความคิดจะต้องได้รับการเยียวยาจากความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วย กรณีตัวอย่างเช่น

คดีหมายเลขแดงที่ 6957/2549 ศาลอาญากรุงเทพใต้ ที่พนักงานอัยการฝ่ายคดีอาญากรุงเทพใต้ 3 และนายชุมเจตน์ อารีฟ บิดา ค.ญ.ชมนรรัฐ นักเรียน โรงเรียนเซนโยเซฟคอนเวนต์ ผู้เสียหายเป็นโจทก์ยื่นฟ้อง น.ส.จิตรลดาหรือเป็ด ซึ่งเป็นผู้มีอาการจิตเภทเป็นจำเลยในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น และพกพาอาวุธไปในที่สาธารณะในเมืองหรือในหมู่บ้านโดยไม่มีเหตุอันควรตามฟ้องโจทก์เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2549 ระบุความผิดจำเลยสรุปว่า เมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2548 เวลากลางวัน จำเลยได้เข้าไปในโรงเรียนเซนโยเซฟคอนเวนต์โดยพกมีดสามเล่มเข้าไปด้วย จากนั้นได้ก่อเหตุแทงนักเรียนชั้น ป.6 เป็นคนแรก จากนั้นได้แทงนักเรียนชั้น ม.2 อีกสามคนได้รับบาดเจ็บสาหัสก่อนจะทิ้งมีดและวิ่งหลบหนีออกจากโรงเรียน แล้วจึงเรียกรถจักรยานยนต์หลบหนีไปภายหลังจากก่อเหตุไม่กี่วันเธอถูกจับกุมตัวที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ และเธอก็ยอมรับว่าเป็นผู้ลงมือกระทำความผิดจริง ส่วนประเด็นที่จำเลยจะมีจิตบกพร่องพันเพือนหรือไม่ สามารถมีความรับผิดชอบตัวเองและบังคับตัวเองได้บ้างหรือไม่ นั้น ซึ่งแพทย์สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์บิกความว่า จำเลยมีอาการป่วยเป็นจิตเภทเรื้อรังมาตั้งแต่อายุ 20 ปี โดยแพทย์ให้ความเห็นว่าจำเลยป่วยเป็นโรคจิตเภทประเภทหวาดระแวง หูแว่ว ประสาทหลอน ต้องนิคยาและกินยารักษาตัว โดยจำเลยจะใช้ชีวิตได้ตามปกติได้ รู้รับผิดชอบการกระทำของตัวเองได้บ้าง ซึ่งศาลเห็นว่าแม้ทางการแพทย์จะลงความเห็นดังกล่าว แต่พฤติกรรมของจำเลยที่แทงนักเรียนลูกครึ่งไทยอินเดีย และลูกครึ่งไทยจีน มีการเฝ้าดูนักเรียนผู้เสียหายที่ 1 มาก่อน มีการดักรอซื้อมีดหลายเล่มไว้ก่อเหตุแทง ทั้งยังมีการเปลี่ยนเสื้อผ้า ทรงผมหลังก่อเหตุตลอดจนให้การกับพนักงานสอบสวนถึงเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนถึงขั้นตอนที่แพทย์ทำการรักษาเป็นการลำดับเหตุการณ์อย่างปกติ ที่จำเลยอ้างว่าขณะเกิดเหตุมีปัญหาการป่วยทางจิตไม่สามารถบังคับตัวเองได้ จึงเป็นเพียงข้อกล่าวอ้างลอยๆ ซึ่งไม่มีหลักฐานอื่นมาสนับสนุน ซึ่งคดีนี้ศาลตัดสินจำคุก 8 ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อรูปคดี ลดเหลือ

จำคุก 4 ปี เมื่อพันโทฯให้ส่งบำบัดทางจิตที่สถาบันกัญญาณ์ราชนครินทร์ต่อ และให้แพทย์รายงานอาการทุก 6 เดือน⁴

จากคดีดังกล่าวหากปรากฏข้อเท็จจริงเปลี่ยนไปว่า น.ส.จิตรลดา หรือเป็ด จำเลยขณะกระทำความผิดเป็นผู้มีสติปัญญาปกติเหมือนคนทั่วไป แต่ต่อมาปรากฏว่าระหว่างการดำเนินคดีกับจำเลยดังกล่าว จำเลยในคดีนี้กลายเป็นคนวิกลจริต ป่วยเป็นโรคจิตเภท ประเภทหวาดระแวง หูแว่ว ประสาทหลอน ต้องฉีดยา และกินยารักษาตัวไปตลอดชีวิต ซึ่งถือว่าจำเลยไม่อยู่ในสภาพที่จะสามารถต่อสู้คดีได้ ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 14 วรรคสอง ได้วางหลักเกณฑ์ให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาจนกว่าจำเลยจะสามารถต่อสู้คดีได้นั้น ซึ่งระหว่างนั้นอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 วรรคสอง ยังคงนับอยู่ต่อไป ถ้าปรากฏว่า จำเลยในคดีนี้ไม่สามารถหายเป็นปกติได้ภายในกำหนดอายุความ ก็ถือว่า คดีนี้เป็นอันขาดอายุความ กรณีดังกล่าวจึงก่อให้เกิดปัญหาขึ้น เพราะเนื่องจากไม่สามารถนำตัวจำเลยมาลงโทษได้ ทำให้อาจเกิดคำถามจากคนในสังคมและผู้เสียหายว่าเหตุใดตนไม่ได้รับความเป็นธรรม ทั้งๆ ที่ขณะกระทำความผิดจำเลยเป็นคนปกติเหมือนเช่นคนทั่วไปและการกระทำความผิดนั้นถือว่าเป็นความผิดร้ายแรงซึ่งส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม ดังนั้น จำเลยจึงสมควรต้องได้รับการลงโทษอันเป็นผลจากการกระทำความผิดที่จำเลยได้ก่อไว้ อย่างไรก็ตามการกำหนดให้อายุความสะดุดหยุดอยู่ยังเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยเองด้วย เพราะผู้ต้องหาหรือจำเลยถือว่าเป็นผู้ป่วยในคดีที่ต้องได้รับการรักษาเพื่อที่จะให้กลับมาต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ตามสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยตามที่กฎหมายได้บัญญัติรับรองสิทธิไว้

จากการศึกษาพบว่า จากสถิติที่มีผู้รวบรวมไว้ในปี พ.ศ. 2549 ปรากฏว่า มีผู้ต้องขังซึ่งป่วยหรือมีอาการทางจิตเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลกรมราชทัณฑ์ โรงพยาบาลจิตเวชและโรงพยาบาลอื่นๆ รวมถึง 326 คนและพบว่าจำเลยที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลหรือจำเลยที่ถูกจำคุกอยู่เป็นผู้ป่วยจิตเวชรวมกันถึง 120 คน⁵

ดังนั้น เพื่อความเป็นเอกภาพและความชัดเจนจึงควรกำหนดให้อายุความสะดุดหยุดอยู่ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้วิกลจริตภายหลังการกระทำความผิด โดยในระหว่างนี้อาจมีการวางกลไกในการตรวจสอบความสามารถในการต่อสู้คดีในทำนองเดียวกับกฎหมายของประเทศเยอรมันที่กำหนดให้มีการตรวจสอบภายหลังจากการจำหน่ายคดีชั่วคราวในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยวิกลจริตในชั้นสอบสวนหรือชั้นศาล เพื่อทบทวนความสามารถในการต่อสู้คดีและเพื่อ

⁴ จำคุก 4 ปี จิตรลดาหรือเป็ด มือแดงเด็กคอนแวนต์. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2556, จาก <http://www.manager.co.th/Crime/ViewNews.aspx?NewsID=9510000137416>

⁵ นัทธิ จิตสว่าง. (2549). *สาส์นอธิบดีกรมราชทัณฑ์*. หน้า 3.

คุ้มครองสิทธิของจำเลย ดังนั้น จึงควรแก้ไขบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับเรื่องอายุ ความฟ้องคดีอาญา โดยควรบัญญัติเรื่องอายุความสะดุดหยุดอยู่ไว้กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้วิกลจริต ภายหลังการกระทำความผิดในชั้นของพนักงานสอบสวนหรือในชั้นศาล ทั้งนี้เพื่อให้การบังคับใช้ กฎหมายมีประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และความเป็นมา รวมถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายในการกำหนด อายุความฟ้องคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยและตามประมวลกฎหมายอาญาของ ต่างประเทศ

2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาตลอดจนผลกระทบในการดำเนินคดีอาญาเมื่อพบว่า ผู้ต้องหา หรือจำเลยวิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ในชั้นการสอบสวนหรือในชั้นศาล ซึ่งไม่เป็นเหตุให้ อายุความสะดุดหยุดอยู่อันส่งผลให้คดีเป็นอันขาดอายุความ

3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หลักเกณฑ์เรื่องอายุความฟ้องร้องคดีอาญาและอายุความสะดุดหยุดอยู่ กรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ในชั้นการสอบสวนหรือในชั้นศาล ตามกฎหมายของไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ

4. เพื่อศึกษาและปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์เรื่องการกำหนดอายุความ ฟ้องร้องคดีอาญาและอายุความสะดุดหยุดอยู่ โดยเฉพาะกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริตและ ไม่สามารถต่อสู้คดีได้ในชั้นสอบสวนหรือชั้นศาล เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่คู่กรณี โดยให้โอกาส ผู้ถูกกล่าวหาที่หายจากอาการวิกลจริตสามารถกลับมาต่อสู้คดีเพื่อแก้ข้อกล่าวหา ได้อย่างเต็มที่ และ ในทางกลับกันเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตลอดจนคุ้มครองสังคมให้ปลอดภัย

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

บทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 95 นั้น ไม่ได้กล่าวถึงเรื่อง อายุความสะดุดหยุดอยู่ไว้ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริตระหว่างการดำเนินคดีในชั้น สอบสวนหรือในชั้นศาล กรณีดังกล่าวจึงก่อให้เกิดปัญหาและก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อ ผู้วิกลจริต กล่าวคือ การดำเนินคดีอาญาในปัจจุบันเป็นการดำเนินคดีอาญาสมัยใหม่ ซึ่งผู้ถูกกล่าวหา มีฐานะเป็นประธานในคดีมีสิทธิและความสามารถที่จะต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ และยังคงคล้องกับ หลักฟังความทุกฝ่ายอันเป็นหลักเกณฑ์ที่สำคัญในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอีกด้วย ดังนั้น ความสามารถในการต่อสู้คดีของผู้ต้องหาหรือจำเลยจึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่ต้องนำมา พิจารณา

เพื่อความเป็นเอกภาพและความชัดเจนจึงควรกำหนดให้อายุความสะดุดหยุดอยู่ โดยในระหว่างนี้อาจมีการวางกลไกในการตรวจสอบในทำนองเดียวกับกฎหมายของต่างประเทศที่กำหนดให้มีการตรวจสอบภายหลังจากการจำหน่ายคดีชั่วคราวในกรณีที่ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริตในชั้นสอบสวนหรือชั้นศาล เพื่อทบทวนความสามารถในการต่อสู้คดีและเพื่อคุ้มครองสิทธิของจำเลย ดังนั้น จึงควรแก้ไขบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับเรื่องอายุความฟ้องคดีอาญา โดยควรบัญญัติถึงอายุความสะดุดหยุดอยู่ไว้กรณีที่ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ทั้งในชั้นของพนักงานสอบสวนหรือในชั้นศาล ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยฉบับนี้ได้ทำการศึกษาถึงการหยุดนับอายุความกรณีต้องหาหรือจำเลยวิกลจริต โดยขอบเขตของการศึกษารั้งนี้เริ่มจากการศึกษาถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำหลักเกณฑ์การหยุดนับอายุความในกรณีต้องหาหรือจำเลยวิกลจริตในต่างประเทศมาเปรียบเทียบ พัฒนา และปรับใช้กับการกำหนดอายุความฟ้องคดีอาญาในประเทศไทยเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

วิทยานิพนธ์นี้ได้ทำการศึกษา ค้นคว้าและวิจัยในเชิงเอกสารโดยทำการศึกษาค้นคว้ารวบรวมหลักการจากบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวกับการกำหนดอายุความ โดยศึกษาวิเคราะห์จากตัวบทกฎหมาย หนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ รวมทั้งข้อมูลเอกสารทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวความคิด ทฤษฎี และความเป็นมา รวมถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายในการกำหนดอายุความฟ้องคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยและของต่างประเทศ
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาตลอดจนผลกระทบในการดำเนินคดีอาญาเมื่อพบว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ในชั้นการสอบสวนหรือในชั้นศาล ซึ่งไม่เป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดอยู่อันส่งผลให้คดีเป็นอันขาดอายุความ

3. ทำให้ทราบถึงหลักเกณฑ์เรื่องอายุความฟ้องร้องคดีอาญาและอายุความระงับคดีอยู่กรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ในชั้นการสอบสวนหรือในชั้นศาล ตามกฎหมายของไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ

4. ทำให้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอายุความฟ้องคดีอาญาในประเทศไทยและแนวทางในการกำหนดอายุความฟ้องคดีอาญาและอายุความระงับคดีอยู่ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ในชั้นการสอบสวนหรือในชั้นศาล ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายประมวลกฎหมายอาญาให้เกิดความเป็นธรรมแก่คู่กรณีและส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพต่อกระบวนการยุติธรรมไทย